

7-9 KASIM 2013'DE GIDA İLE İLGİLİ TÜM KESİMLER 8. GIDA MÜHENDİSLİĞİ KONGRESİ'NDE ANKARA'DA BULUŞTU...

Odamız tarafından iki yılda bir düzenlenen Gıda Mühendisliği Kongresi'nin sekizincisini 7-9 Kasım 2013 tarihleri arasında Ankara'da gerçekleştirdik. İlginin yoğun olduğu kongremize 3 gün boyunca yaklaşık 600 kişi katıldı. Kongrede; konunun tüm tarafları; kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileri, bilim insanları, sektör temsilcileri, paydaş kurumlar, öğrenciler ve basın mensupları bir araya geldi.

"Dünyada gıda bilimi ve bu bilim ışığında bilgi ve donanımını hizmete dönüştüren Gıda Profesyonelleri olmasa ne olurdu?" konusunu sorgulayan kısa bir film gösterisi ile başlayan Kongrede; Kongre ve Gıda Mühendisleri Odası Başkanı Petek ATAMAN yaptığı konuşmasında, gıda bilimi olmazsa güvenilir gıdaya ulaşmanın tesadüflere kalacağının, dengeli ve yeterli beslenme için gerekli ürünlerin birçoğuna ulaşmanın hayal olacağının altını çizerek, "ülkenin ya da dünyanın her köşe başında inek yetiştirmek, tarla açmak mümkün olmadığına göre gıda bilimine sıkı sıkıya tutunmalıyız", "biraz bilime inanıyorsak şehir efsanelerini bırakıp, gerçeklere yönelmeliyiz" dedi.

Herkesin uzmanlık alanı olan konuda konuşmasının önemli olduğunu vurgulayan Ataman, ayrıca meslektaşlarının haklarını korumak üzere emek piyasasına yönelik olarak taban ücret uygulamaları yapan, çalışan meslektaşlarını belgelendiren ve denetleyen Odaların hedef alındığını, bu uygulamaların kaldırılması için çalışmalar yapıldığını ve meslektaşlarımızın neredeyse bedava çalıştırılmak istendiğini belirterek, söz konusu uygulamaların ve Odaların gıda sektöründe çalışan meslek mensuplarını belgelemesinin kaldırılması yönünde yoğun çaba olduğunu; bu durumun sahte diplomaları ve kayıtdışı artıracığını ve bunun da gıda güvenliğini olumsuz etkileyeceğini belirtti. Hak ettiği iş ve yaşam koşulları sağlanamayan meslek mensuplarının gıda güvenliğine gereği gibi katkı vermelerinin mümkün olmadığını; bu amaca yönelik denetimi sadece Odaların yapabileceğini vurguladı.

Açılıшта, Kongre Başkanı Petek ATAMAN'dan sonra TMMOB Yönetim Kurulu Başkanı Mehmet SOĞANCI, Çankaya Belediye Başkan Yardımcısı Funda ERKAL ÖZTÜRK, Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Gıda ve Kontrol Genel Müdürü Prof. Dr. İrfan EROL, Milletvekili M. Serdar SOYDAN ve Milletvekili Doç. Dr. Gökhan GÜNAYDIN'ın da söz aldığı Kongrede; Arkeolog ve Gıda Mühendisi Yrd. Doç. Dr. Ahmet UHRİ tarafından verilen "Tohum ve Uygarlık" konulu açılış konferansının ardından toplam altı oturumda, gıda ve sağlık ilişkisi, gıdada yeni uygulamalar, gıda mühendisliği eğitimi irdelendi. Ayrıca yapılan üç ayrı panelde "Takviye Edici Gıdalar ve Tıbbi Ürünler", "Gıda Mühendisliği İstihdam Politikaları" ve "Bilgi Kirliliği ve Yansımaları" konuları tüm ilgili taraflarla ayrıntılı olarak tartışıldı.

Kongreye istihdam politikalarında ve gıda danışmanlığı konusunda yaşanan belirsizlik ve yarattığı sıkıntılar; çok sayıda ve belli bir kaliteyi sağlamadan açılan gıda mühendisliği bölümleri ve artan kontenjanlar ile temel gıdalara yönelik yürütülen karalama kampanyaları damgasını vurdu.

Ayrıca Kongre sürecinde; ülke çapında tüm üniversitelerin gıda mühendisliği bölümlerinin temsilcilerinden oluşan kurul üyelerinin katılımıyla "Gıda Mühendisliği Meslek Etiği" ve "Gıda Mühendisliği Eğitimi" konulu iki çalıştay gerçekleştirildi.

Kongre Sonuç Bildirgesi yayınlandı ve tüm taraflarla paylaşıldı. Sonuç bildirgesi aşağıda sizlerle de paylaşılmaktadır.

7-9 Kasım 8. Gıda Mühendisliği Kongresi SONUÇ BİLDİRGESİ

Gıda, insan hayatında vazgeçilemez ve ertelenemez bir ihtiyaçtır. Salt bu nedenle dahi son derece önemli ve stratejik olan gıdanın sürdürülebilir biçimde güvenilir olması, yeni sorunları sürekli irdeleyen ve gelişen dinamik bir yapının sağlanması ve tüketicinin gıda ile ilgili doğru bilgilere ulaşmasının ve böylece gereği gibi beslenmesinin sağlanması çok önemlidir.

Sağlıklı yaşam için güvenilir gıdaya ulaşmak önemlidir. Hassas gruplar yani hastalar, yaşlılar ve bebekler başta olmak üzere, tüm bireyler tarafından tüketilen gıdaların ulaşılabilir ve güvenilir olması, gıda bilimi ve onun uygulayıcıları olan gıda profesyonellerinin varlığı ile mümkündür.

Değişen dünyada değişen tüketici ihtiyaçlarına cevap verebilmek üzere ürün çeşitlenmesi/yeni ürünlerin oluşturulması için de gıda işletmeleri ve gıda konusunda uzmanlaşmış meslek grupları vazgeçilmezdir. Bu bakışla;

- Çiftlikten sofraya gıda profesyonellerinin özel sektörde ve kamu sektöründe eğitim konuları ile uyumlu biçimde ve gereği kadar yer almaları sağlanmalıdır. Dünyada ve ülkemizde gıda bilimi ve bu bilim ışığında bilgi ve donanımını hizmete dönüştüren meslek mensupları olmazsa güvenilir gıdaya ulaşmak tesadüflere kalacak, dengeli ve yeterli beslenme için gerekli ürünlerin birçoğuna ulaşmak hayal olacaktır.
- Gıda konusunda bilgi kirliliği can yakan boyuta ulaşmıştır. Bu konu ile mücadele etmek, mesleki ve etik sorumluluk taşıyan herkesin görevidir. Bir bilim adamının etik olarak sorumluluğu; bir bilgiyi/durumu topluma aktarmadan önce, konuyu kendi süzgecinde, bilimsel veriler eşliğinde değerlendirmek ve irdelemektir. Medyada yer alan bazı kişiler, tüketilen gıdalar ve bu gıdaların üretim metotları ve üretiminde görev alan gıda profesyonellerini hedef almakta, dünyada eşi olmayan bir şekilde ülkemizde üretilen gıdalar ve bu gıdaların üretilmesiyle ilgili gerçekliği ispatlanmamış negatif veya şifahi özelliklerini vurgulayan sözde pozitif bilgilerle toplumun kafasını karıştırmaktadır. Ne yazık ki, medya aracılığı ile toplumda kafa karışıklığı yaratan bu kişilerin önde olanları, belli bir alanda lisans ve üstü eğitim almış kişilerdir. Kamu otoritesi başta olmak üzere tüm taraflar; toplumun gıda ve gıda üretimi ile ilgili gerçek bilgiye zamanında sürekli ulaşımı için çalışmalı, tüketicilerin güvenilir bilgiye ulaşması güvence altına alınmalıdır.
- Tüketicilerin, "konusunun uzmanı olmayan kişi"lerin beyanlarına maruz kalmalarının yarattığı olumsuz etkileri giderecek çalışmalar yapılmalı, bilime olan inançla, uzmanlık alanında olmayan konularda konuşarak kamuoyunu yanıltan kişiler hakkında alınacak hukuki önlemler gözden geçirilmeli ve gerekli işlemler yapılmalıdır. Doğru bilgiye ulaşım ve tüketici güveninin sağlanması amacıyla bağımsız bilimsel bir otoritenin

Gündem

biran evvel kurulması gerekmektedir. Bilgi kirliliğinin önüne geçmek esas olarak, toplumda güven yaratacak böyle bir oluşumla mümkün olabilecektir.

- “Gıda” ve “Sağlık” birbirinden ayıramayacak iki kavramdır. Gıda ile her konuda konunun teknolojik boyutu ve sağlık boyutu ile ilgili çalışan meslek disiplinlerinin/bilim insanlarının bir araya gelmesi ve birlikte bilgi üretmesi kaçınılmazdır.
- Gelişen teknolojilerle dünya üzerindeki yeni gıdaların çeşitleri ve özellikleri kadar gıda hilelerinin boyutları ve çeşitleri artmakta/değişmektedir. Bu gelişmeler, bir şekilde taklit ve taşıyışta yeni metotların oluşmasına da yol açabilmektedir. Haksız kazanç elde etmek üzere işbaşında olan, ancak aynı zamanda tüketici sağlığını önemli derecede riske atan ve gıda dolandırıcılığı diye de tanımlanabilecek, gıdada taklit ve taşıyış yapanlarla da etkin mücadele sağlanmalı, gıdalar ve gıda bileşenleriyle ilgili dolandırıcılık aktivitelerinin önlenmesi için veritabanını izleme ve hileye ilişkin yeni bir durumun tespitini sağlayacak bildirim sistemleri oluşturulmalıdır. Bu alandaki riskleri izlemek ve kontrol altına almak açısından, gıda denetimlerinin etkinliğinin sağlanması ve sonuçların şeffaf, doğru algılanacak ve izlenebilir biçimde paylaşılması önemli bir araçtır. Bu amacın önünde var olan yapısal sorunlar aşılanmalıdır.
- Kamuda istihdam politikaları, gıda üretim sürecinde ihtiyaç duyulan tüm gıda profesyonellerini hakkaniyetle kapsayacak şekilde planlanmalı, gıda profesyonellerinin asıl meslek alanlarında çalışmasını sağlayacak politikaların uygulanması ile bu alanda yapılmakta olan haksızlıklar giderilmelidir. İstihdam politikaları katılımcı bir anlayışla oluşturulmalı, paydaşların sürece katkıda bulunması sağlanmalıdır.
- Bakanlık genelinde yetersiz olan gıda denetçisi sayısının, başka bir alanda ihtiyacı karşılamak üzere istihdam edilmiş personelle karşılanmasına yönelik bir politikanın uygulanmasına başlandığı bilinmektedir. Bu politikadan vazgeçilmeli, gıda profesyonelleri, ana meslek alanlarında çalıştırılmalıdır. Bakanlıkta, başta gıda mühendisleri olmak üzere sayıca son derece yetersiz olan gıda profesyonellerinin yeterli sayıda istihdamı sağlanmalıdır.
- "Sorumluluk gıda işletmecisindedir" yaklaşımı ile kendi başına bırakılan küçük işletmelere “Gıda Danışmanlığı Sistemi” vakit kaybetmeksizin getirilmelidir ve bir an önce hayata geçirilmelidir. Konu uzmanı olmadan üretim yapılmasına göz yummak insan sağlığı ile oynamaktır.
- Tüm mesleklerde az veya çok olduğu gibi; gıda mühendislerinin eğitim politikaları ve programları ile ilgili sorunlar mevcuttur. Dünyanın hiçbir yerinde olmayan bir uygulama ile neredeyse her ilde üniversiteler açılmakta, buna paralel olarak gıda mühendisliği bölümleri ve kontenjanları gün geçtikçe artmaktadır. Bu üniversitelerin önemli bir kısmında ikinci eğitimler de sürdürülmektedir. Üstelik, bu üniversitelerin bir çoğunda gerekli alt yapı (laboratuvar, alet-ekipman), gerekli fiziki koşullar (derslikler, yurtlar, yemekhaneler vb) olmadığı gibi, yeterli sayıda ve nitelikte öğretim üyesi kadrosu da bulunmamaktadır. Sorunun çözümüne yönelik adımlar hızla atılmalıdır. Üniversitelerin yeni bölümleri açılmadan ve kontenjanlar artırılmadan önce başta diğer üniversiteler ve mesleğin gerçek sahibi kamusal nitelikli meslek odaları olmak üzere ilgili tüm kurumların görüşleri alınmalıdır.

Gıda sektöründe görev yapan meslek mensuplarının görevlerini gereği gibi yapmaları için iş koşullarının takibi ve mesleki denetimin sağlanması son derece önemlidir. Gıda güvenliğinin sağlanması için görev yapan meslek mensuplarının hak ettikleri ücretleri almaları sağlanmalı, iş kanunu ile çelişen uygulamaların önüne geçilmeli, sosyal güvencelerinin takibi; mesleki denetimleri ve sahteciliklerin takibi yapılmalıdır. Bunu yapabilecek kurumlar meslek odalarıdır. Çalışan meslektaşlarını belgelendiren, haklarını takip eden ve denetleyen Odaların görevlerini gereği gibi yerine getirmeleri sağlanmalıdır. Mesleki denetimi engellemeye yönelik adımlar atılmasından, kamu yararı için vazgeçilmelidir. Odalar her koşulda Anayasal yetkilerini sürdürecek mekanizmaları geliştireceklerdir. ■